

Vlastnosti SWT

Linearita:

Vyplýva priamo z linearity skalárneho súčinu

Posun v čase:

$$g(t) = f(t - b_0) \Rightarrow SWT_g(a, b) = SWT_f(a, b - b_0)$$

Zmena mierky:

$$g(t) = \frac{1}{\sqrt{s}} f\left(\frac{t}{s}\right) \Rightarrow SWT_g(a, b) = SWT_f\left(\frac{a}{s}, \frac{b}{s}\right)$$

Základné charakteristiky waveletov

- 1) *Existencia nosiča* na intervale vypovedá o tom, že funkcia (wavelet) má nenulové funkčné hodnoty len na danom intervale. Ak sú mimo neho funkčné hodnoty presne nulové, ovoríme, že na danom intervale $\langle a, b \rangle$ *má kompaktný nosič*. Ak sú „približne“ nenulové, t.j. zanedbateľne malé hovoríme, že má *efektívny nosič*
- 2) *Počet nulových momentov*. *K-ty moment* $\psi(t)$ definujeme ako $m(k) = \int t^k \psi(t) dt$. Platí, že ak $\psi(t)$ je K krát *diferencovateľná* a pre $t \rightarrow \pm\infty$ klesá dostatočne rýchlo, potom prvých $K-1$ momentov bude nulových. Potom ak $f(t)$ je na nejakom intervale polynómom max. $K-1$ stupňa, pre wavelety $\psi_{a,b}(t)$ podporované v tomto intervale budú príslušné waveletové koeficienty $SWT_f(a,b)$ nulové.
- 3) *Regularita* (Daubechies 1988) poskytuje *mieru hladkosti funkcie* $f(t)$. Je to také maximálne číslo r pre ktoré platí $|F(\omega)| \leq c/(1+|\omega|^{r+1})$, $\omega \in R$. Potom $f(t)$ je $r-1$ krát spojite diferencovateľná, r -tá derivácia môže byť nespojitá.

Príklady waveletov

Haarov wavelet:

$$\psi(t) = \begin{cases} 1 & \text{pre } 0 < t < 0.5 \\ -1 & \text{pre } 0.5 < t < -1 \\ 0 & \text{ináč} \end{cases} .$$

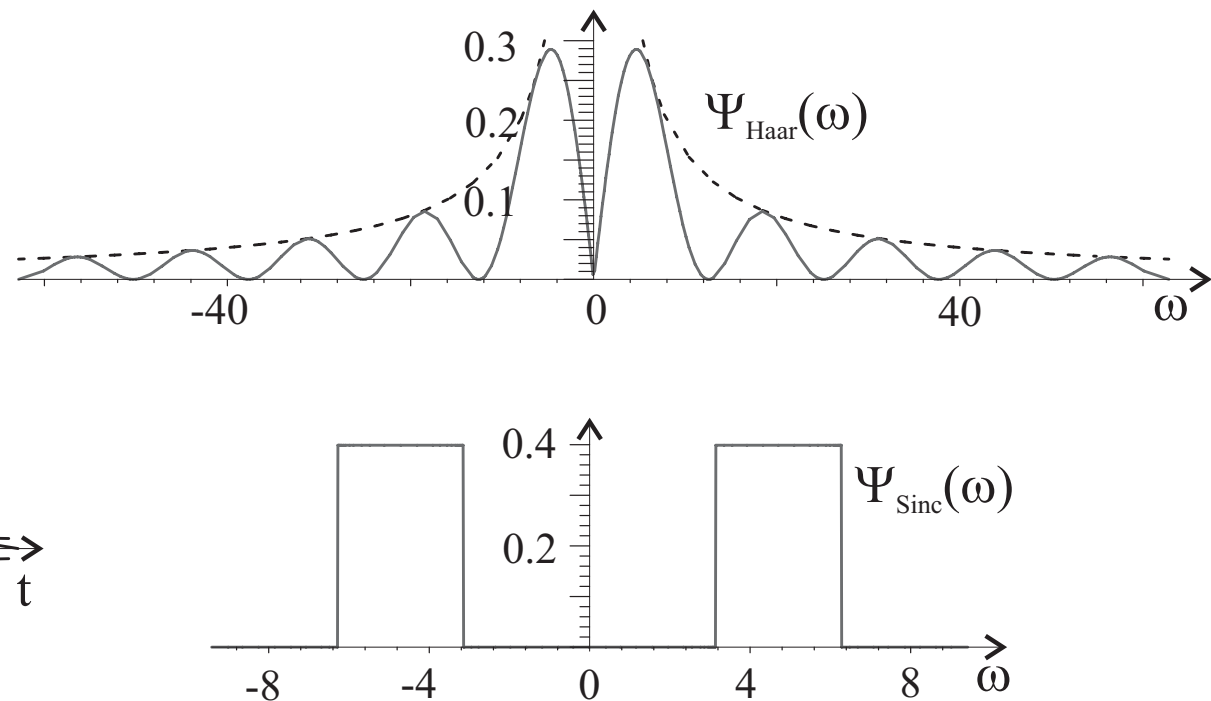
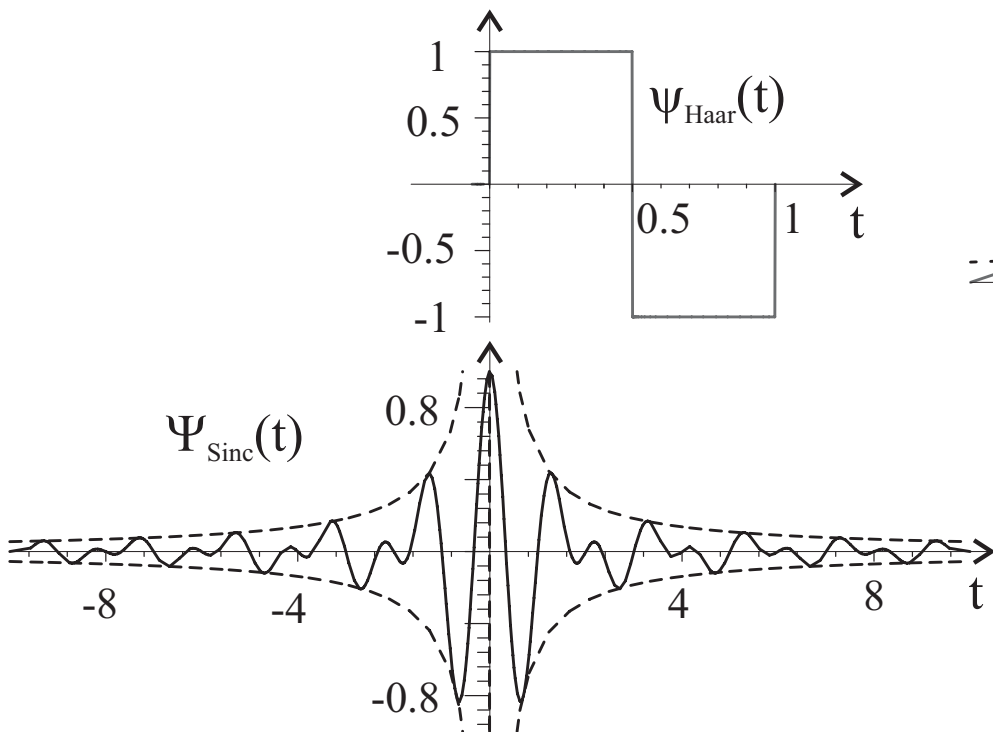
Sinc wavelet:

$$\psi(t) = 2\varphi(2t) - \varphi(t), \text{ kde } \varphi(t) = \frac{\sin(\pi t)}{\pi t}$$

Morletov wavelet:

$$\psi(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-j\omega_0 t} e^{-t^2/2} .$$

Wavelet	Počet nulových momentov	Regularita r	Charakter resp. podpora v čase	Charakter resp. podpora vo frekvencii
Haar	1	0	$\langle 0, 1 \rangle$	$1/\omega$
Sinc	∞	∞	$1/t$	$\langle \pi, 2\pi \rangle$
Daubechies N	N	$\alpha(N)$	$\langle 0, 2N-1 \rangle$	$1/\omega^{\alpha(N)}$

Časové a frekvenčné priebehy triviálneho Haarovho a Sinc waveletu.

Waveletové rady a rámce

Redundancia SWT (oba parametre a , b sú spojité) sa dá znížiť, prípadne odstrániť *vzorkovaním* a , b . Potom hovoríme o *waveletových rámcoch (Wavelet Frames – WF) resp. waveletových radoch (WR)*.

Pri voľbe vzorkovania sú dôležité otázky kompletnosti, redundancie a minimálnosti výslednej množiny funkcií.

Štandardná voľba *typu* vzorkovacej mriežky

- $a = a_0^m$.
- $b = nb_0 a_0^m$ (volíme tak, aby bola pomocou σ_{ab_t} pri danej mierke a “pokrytá” celá časová os)

T.j.

Parameter m určuje *úroveň rozlíšenia*

Parameter n určuje *posun v čase*

Pre $\psi(t)$ (a analogicky pre $\tilde{\psi}(t)$) dostávame množinu funkcií:

$$\psi_{mn}(t) = a_0^{-\frac{m}{2}} \psi(a_0^{-m} t - nb_0), \quad m, n \in \mathbb{Z}$$

Každú $f(t) \in L^2(\mathbb{R})$ potom môžeme vyjadriť superpozíciou vo *waveletových rámcoch* (*Wavelet Frames* – *WF*):

$$f(t) = \sum_m \sum_n d_{m,n} \tilde{\psi}_{m,n}(t) \quad d_{m,n} = \langle f(t), \psi_{m,n}(t) \rangle \quad m, n \in \mathbb{Z}$$

Koeficienty $d_{m,n}$ nazývame *waveletové koeficienty*.

Rekonštrukcia je možná, ak

$$A\|f\|^2 \leq \sum_{m,n} |\langle f, \psi_{m,n} \rangle|^2 \leq B\|f\|^2; \quad \forall f(t) \in L^2(\mathbb{R})$$

Možností na voľbu $\{\tilde{\psi}_{m,n}\}$ je viacero. Štandardná voľba je tzv. *duálny rámec*:

$$B^{-1}\|f\|^2 \leq \sum_{m,n} |\langle f, \tilde{\psi}_{m,n} \rangle|^2 \leq A^{-1}\|f\|^2 \quad \forall f(t) \in L^2(\mathbb{R})$$

Najbežnejšia sa redundancia reprezentácie vo waveletových rámcoch odstraňuje voľbou vzorkovacej mriežky :

$$a_0 = 2, b_0 = 1$$

Platí :

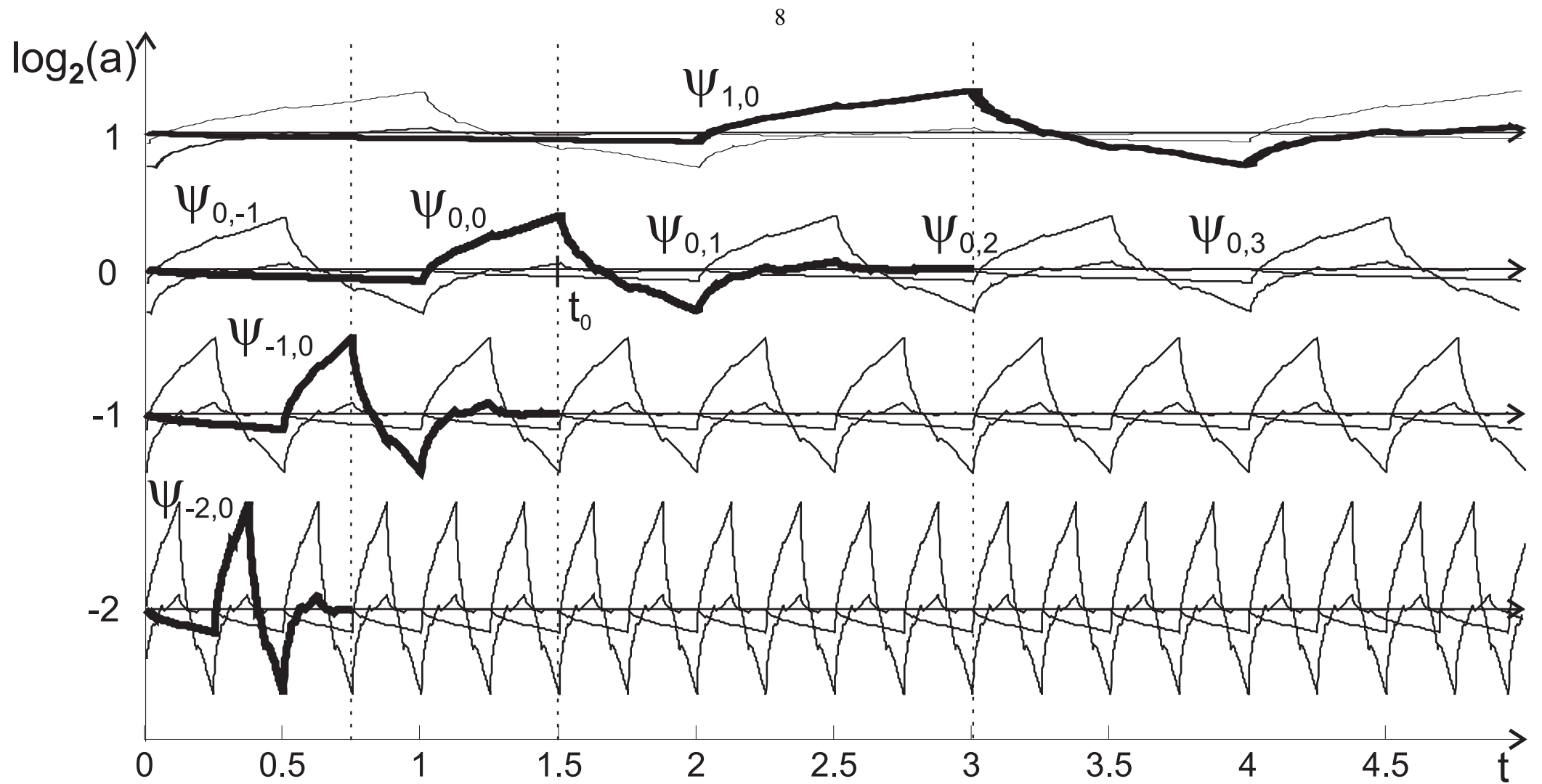
$$\psi_{m,n}(t) = 2^{-\frac{m}{2}} \psi(2^{-m}t - n)$$

funkciu $\psi_{m,n}(t)$ potom nazývame *dyadický wavelet* a vzťahmi (WF):

$$f(t) = \sum_m \sum_n d_{m,n} \tilde{\psi}_{m,n}(t) \quad d_{m,n} = \langle f(t), \psi_{m,n}(t) \rangle \quad m, n \in Z$$

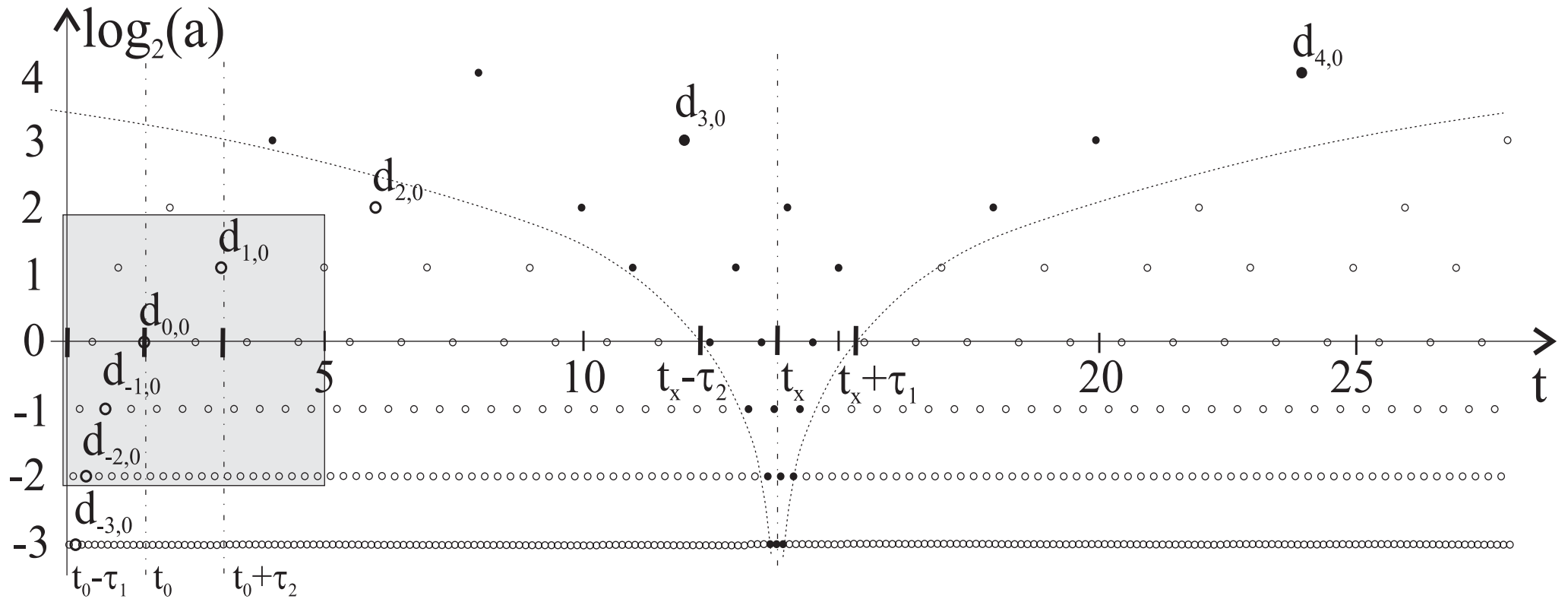
sú definované *waveletové rady (WR)*.

Triadické wavelety? M-adické wavelety?

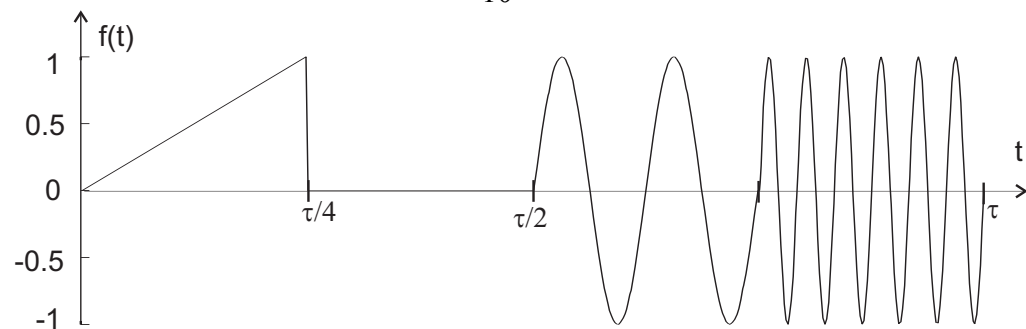
Poloha bázových funkcií (odvodených od Db2) v TS rovine pri dyadických waveletových radoch

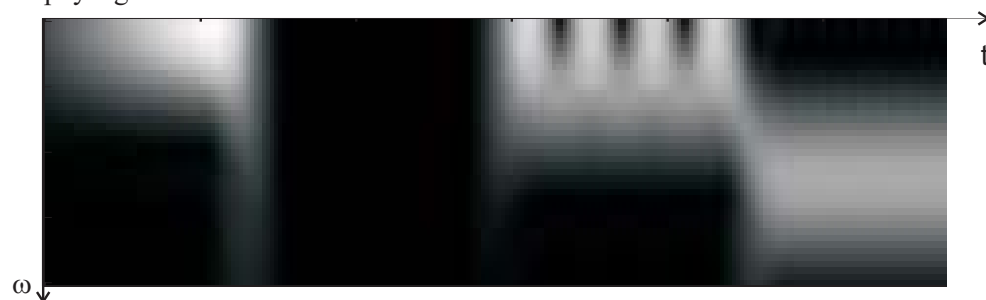
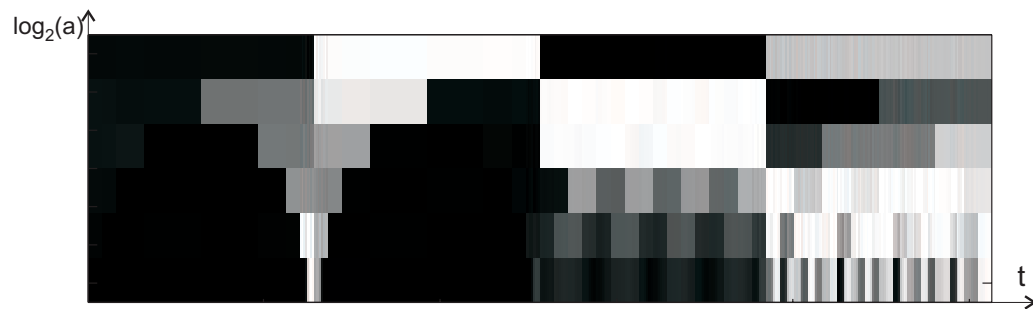

Príklad zobrazenia koeficientov $d_{m,n}$ v TS rovine. Koeficienty $d_{m,0}$ sú zvýraznené. V strede je znázornená sféra vplyvu signálu v čase t_x na koeficienty $d_{m,n}$ pri $\psi_{m,n}(t)$ s kompaktným nosičom na intervale $\langle t_0 - \tau_1, t_0 + \tau_2 \rangle$.

Oblasť TS roviny použitá v predchádzajúcom obrázku je sivo zvýraznená.

a) vstupný signál

b) spektrogram (STFT_f, Hanningovo okno, veľkosť okna 50, prekryv 48)c) škálogram (SWT_f, ako $\psi(t)$ použitý Db2)d) diskretný škálogram (WR_f, ako $\psi(t)$ použitý Db2)

Ortogonalita, biortogonalita a semiortogonalita

Pre ortonormálne wavelety platí $\tilde{\psi} \equiv \psi^*$ a

$$\langle \psi_{j,k}, \psi_{l,m} \rangle = \delta(j-l)\delta(k-m) \quad j, k, l, m \in Z$$

čo charakterizuje ortogonalitu v rovnakých úrovniach rozlíšenia a aj medzi rôznymi úrovňami.

Pár $(\psi, \tilde{\psi})$ spĺňa podmienku *biortogonalita* (hovoríme o *biortogonálnych waveletoch*), ak množiny $\{\psi_{m,n}\}$ a $\{\tilde{\psi}_{m,n}\}$ sú duálne bázy, spĺňajúce podmienku biortogonalita:

$$\langle \psi_{j,k}, \tilde{\psi}_{l,m} \rangle = \delta(j-l)\delta(k-m) \quad j, k, l, m \in Z$$

Wavelet $\psi \in L^2(\mathbb{R})$ $j, k, l, m \in Z$ sa nazýva *semiortogonálny* (nazývaný aj pre-wavelet), ak platí:

$$\langle \psi_{j,k}, \psi_{l,m} \rangle = \delta(j-l) \quad j, k, l, m \in Z$$

t.j. je zachovaná ortogonalita len medzi rôznymi úrovňami rozlíšenia.

Prechod k analýze viacúrovňovým rozlíšením (MultiResolution Analysis - MRA)

Označme :

$$W_m = L(\{\psi_{m,n}\}, n \in Z)$$

$$\tilde{W}_m = L(\{\tilde{\psi}_{m,n}\}, n \in Z)$$

$L^2(R)$ potom môžeme vyjadriť ako priamu sumu podpriestorov W_m resp. $\tilde{W}_m$:

$$L^2(R) = \dots \oplus W_1 \oplus W_0 \oplus W_{-1} \oplus \dots$$

$$L^2(R) = \dots \oplus \tilde{W}_1 \oplus \tilde{W}_0 \oplus \tilde{W}_{-1} \oplus \dots$$

Ako odstrániť nekonečné sumy pri reprezentácii resp. aproximácii signálu ???